

Forslagsnr	Forslagsstiller	Tittel	Temaet er berørt i følgende uttalelse:
1	Nordre Follo Arbeiderparti	De med minst må få bedre råd	C
2	Nordre Follo Arbeiderparti	En ambisiøs og målrettet bistandspolitikk	A
3	Nordre Follo Arbeiderparti	En boligpolitikk for alle	C
4	Nordre Follo Arbeiderparti	En sosialdemokratisk politikk for å stanse tapet av natur	D
5	Nordre Follo Arbeiderparti	Kampen mot “kjøp og kast”	D
6	Nordre Follo Arbeiderparti	Krav for at ting skal gå på skinner!	B
7	Nordre Follo Arbeiderparti	EUs rolle og Norges framtid	A
8	Rælingen Arbeiderparti	Kampen mot ungdomskriminalitet	F
9	Rælingen Arbeiderparti	Kampen mot “kjøp og kast”	D
10	Rælingen Arbeiderparti	En mer praktisk skole - med mindre test og press!	F
11	Rælingen Arbeiderparti	Sanksjoner Israel	A
12	Nannestad Arbeiderparti	Lovfestet rett til samisk språkhospitering	F
13	Nannestad Arbeiderparti	Nei til egenandeler på frigjøring og likestilling	C
14	Nannestad Arbeiderparti	Tenna en del av kroppen	E
15	Eidsvoll Arbeiderparti	Kollektivtilbud	Forslaget oversendes fylkestingsgruppa
16	Nesodden Arbeiderparti	Et rettferdig og sosialdemokratisk asylsystem	C
17	Nesodden Arbeiderparti	Kampen mot “kjøp og kast”	D
18	Nesodden Arbeiderparti	Utdanning i Norge skal være gratis!	F
19	Eidsvoll Arbeiderparti	Tilskudd til kommunale partier forvaltes av KAD	Forslaget oversendes styret
20	Eidsvoll Arbeiderparti	Endring av regelverk for flere til politiske deltakelse	Forslaget oversendes styret

21	Nittedal Arbeiderparti	Avgift på ikke-reversible arealinngrep	D
22	Nittedal Arbeiderparti	Videreutvikle nasjonale krav til kantsoner langs vassdrag, bekker og elver	D
23	Nittedal Arbeiderparti	Vern av all gammelskog/naturskog og nærskog	D
24	Nittedal Arbeiderparti	Bergvarme til private husholdninger	D
25	Nittedal Arbeiderparti	Bedre samhandling mellom departementer, direktorat og utøvende etater for på den måten å kunne sikre gjennomføring av felles mål	Forslaget oversendes styret
26	Nittedal Arbeiderparti	EUs rolle og Norges framtid	A
27	Ullensaker Arbeiderparti	Kutt i sykelønna vil skape større forskjeller	C
28	Asker Arbeiderparti	Sosialdemokratisk ansvar: Å ta vare på folks økonomi i dyrtid	F
29	Asker Arbeiderparti	Sanksjoner Israel	A
30	Asker Arbeiderparti	Tid for handling: Likestilling i blodgivning for homofile	E
31	Asker Arbeiderparti	Støtte til Musikeralliansen	C
32	Ås Arbeiderparti	Eierskap til store, felles vann- og avløpsledninger	B
33	Ås Arbeiderparti	En ambisiøs og målrettet bistandspolitikk	A
34	Ås Arbeiderparti	Likestillingens neste steg	F
35	Ås Arbeiderparti	Blodgivning for homofile	E
36	Ås Arbeiderparti	En mer praktisk skole - med mindre test og	F
37	Bærum Arbeiderparti	Kommuneøkonomi	B
38	Bærum Arbeiderparti	Nei til prisøkning på kollektivtransport i Akershus og Oslo	B
39	Bærum Arbeiderparti	Livsfasetilpassede nybygg og boliger	C

40	Bærum Arbeiderparti	Tid for en utredning av Norges forhold til EU i lys av økte usikkerhetsmomenter	A
41	Bærum Arbeiderparti	Langtidsplan for helsesektoren	E
42	Bærum Arbeiderparti	Få Blåtrikken tilbake på skinner!	B
43	Bærum Arbeiderparti	Trygg og hensiktsmessig strømforsyning	D
44	Bærum Arbeiderparti	Opprinnelsesgarantier på strøm	D
45	Bærum Arbeiderparti	Høyere utdanning og forskning	F
46	Bærum Arbeiderparti	Sosiale entreprenører for styrket inkludering	C
47	Bærum Arbeiderparti	Et hjem for alle	C
48	Bærum Arbeiderparti	Kvinnehelse	E
49	Bærum Arbeiderparti	Nei til båndtvang av servicehunder	Forslaget oversendes styret
50	Bærum Arbeiderparti	Enklere for barnefamilier	C
51	Bærum Arbeiderparti	Samfunnstjeneste for alle	F
52	Bærum Arbeiderparti	En fellesskole hvor alle kan lykkes	F
53	Bærum Arbeiderparti	Nye servicejobber	C
54	Bærum Arbeiderparti	Krav om anstendig arbeidsforhold for skjenkebevilling.	C
55	Bærum Arbeiderparti	Enklere miljøvennlig forbruk	D
56	Bærum Arbeiderparti	Vår felles natur	D
57	Bærum Arbeiderparti	Utvikle en kompetansepakke for bruk av kunstig intelligens i skolen	F
58	Bærum Arbeiderparti	Ny makt- og demokratiutredning	Forslaget vedtas
59	Bærum Arbeiderparti	Kampen mot digitalt løsarbeid	C
60	Jevnaker Arbeiderparti	Hadeland Videregående, elever fra Akershus	B
61	Jevnaker Arbeiderparti	Strømforlik	D
62	Jevnaker Arbeiderparti	Ikke flere rettigheter	B
63	Jevnaker Arbeiderparti	Sykelønn/få folk tilbake i jobb	C

64	Lunner Arbeiderparti	Kommunene må sikres inntekter som setter dem i stand til å yte likeverdige tjenester til innbyggerne – uavhengig av hvor de bor	B
65	Lunner Arbeiderparti	Norsk bistand	A
66	Lunner Arbeiderparti	Boligpolitikk	C
67	Lunner Arbeiderparti	Bevar naturen	D
68	Lunner Arbeiderparti	Gruvedrift på havbunnen	D
69	Lunner Arbeiderparti	Lunner og Jevnaker må bli en fullverdig del av Akershus kollektivtilbud så snart som mulig	B
70	AUF i Akershus	De med minst må få bedre råd	F/C
71	AUF i Akershus	En mer praktisk skole - med mindre test og press!	F
72	AUF i Akershus	Unge må få bedre råd!	F
73	AUF i Akershus	Utdanning i Norge skal være gratis!	F
74	AUF i Akershus	En boligpolitikk for alle	C
75	AUF i Akershus	Kampen mot “kjøp og kast”	D
76	AUF i Akershus	Gruvedrift på havbunnen	D
77	AUF i Akershus	En trygg omstilling til lavutslippssamfunnet	D
78	AUF i Akershus	En sosialdemokratisk politikk for å stanse tapet av natur	D
79	AUF i Akershus	Kampen mot ungdomskriminalitet	F
80	AUF i Akershus	En sosialdemokratisk forebyggings- og behandlingsreform	E
81	AUF i Akershus	Likestillingas neste steg	F
82	AUF i Akershus	Alle med på laget - et sosialdemokratisk frivillighetsløft	F
83	AUF i Akershus	En ambisiøs og målrettet bistandspolitikk	A
84	AUF i Akershus	Et rettferdig og sosialdemokratisk asylsystem	C
85	AUF i Akershus	Sanksjoner Israel	A

86	Lillestrøm Arbeiderparti	Strømstøtte	D
87	Lillestrøm Arbeiderparti	Solceller på hustak	D
88	Lillestrøm Arbeiderparti	Behov for en ny modell for omsetning av elektrisk energi	D
89	Lillestrøm Arbeiderparti	Forby Super PACs	Forslaget oversendes styret
90	Aurskog-Høland Arbeiderparti	Mer penger til kommunene	B
91	Aurskog-Høland Arbeiderparti	Billigere strøm til små og mellomstore bedrifter	D
92	Frogn Arbeiderparti	Forslag om nedsettelse av utvalg for utredning av aktiv boligpolitikk	C
93	Asker Arbeiderparti	Trygghet for utøvende musikere ved sykdom	C
Forslag fremmet i møtet:			Temaet er berørt i følgende uttalelse:
101	Henrik Drivenes	Endringsforslag forslag 1	Forslaget oversendes styret
102	Cathrine Kjenner Forsland	Båtregister	D
103	Runa Fiske	Endringsforslag Forslag 18 og 73	F
104	Hans Rune Skarsbø	Endringsforslag forslag 9	D
105	Hans Rune Skarsbø	Endringsforslag forslag 3	C
106	Hans Rune Skarsbø	Endringsforslag forslag 6	B
107	Anne Kristine Hagen	Forslag til programmet, Oslofjorden	B
108	Anne Grethe Tømte	Bestillingstransport	Forslaget oversendes fylkestingsgruppa
109	Lena Frantzen	Arbeiderpartiet skal utarbeide valgkampmateriell på flere språk	Forslaget oversendes styret
110	Erik Havenstrøm	Endringsforslag forslag 44	D
111	Lasse Efskind	Militærbudsjett	A

5

6 **A: Internasjonal solidaritet**

7

8 **Norge i verden**

9 Respekt for folkeretten og våre internasjonale forpliktelser skal være rettesnoren i norsk
10 utenrikspolitikk. Det må aldri bli slik at den sterkeste rett råder i internasjonal politikk. Det er
11 ikke bra for verden, og det er ikke bra for Norge. I en verden som virker å bli mer urolig for hver
12 dag som går er det avgjørende at Norge står fast på våre verdier. Nettopp derfor må Norge si
13 tydelig i fra hver gang folkeretten brytes, uavhengig av hvor den brytes eller hvem den brytes
14 av. Arbeiderpartiet skal være helt tydelige på at det ikke er plass til doble standarder i
15 utenrikspolitikken.

16 Alle de 193 landene i verden har signert FN-pakten, som er grunnlaget for hvordan stater skal
17 oppføre seg ovenfor hverandre og egen befolkning. Alle medlemmer av FN er også medlemmer
18 av FN-domstolen (ICJ). Det er helt essensielt for Arbeiderpartiet å bygge opp om de
19 internasjonale domstolene og institusjonene som forsvaret og styrker respekt for de
20 internasjonale spillereglene.

21 **Palestina**

22 Den internasjonale domstolen har fastslått at Israels tilstedeværelse på Vestbredden er ulovlig
23 og må opphøre. Det gjør at Norge må følge opp sine folkerettslige forpliktelser, og unngå å
24 bidra til å opprettholde den ulovlige okkupasjonen.

25 Verdenssamfunnet kan ikke akseptere at over to millioner palestinere, hvorav nærmere
26 halvparten er barn, kollektivt straffes. Israels maktbruk har gått langt utover folkerettens rammer
27 for hva som er lov i væpnet konflikt. Det har Norge sagt tydelig i fra om. Akershus Arbeiderparti
28 mener at Norge skal fortsette å ta en lederrolle i arbeidet for et fritt Palestina.

29 **Utviklingspolitikk**

30 Norge er, og skal fortsette å være, en solid og pålitelig partner i utviklingspolitikken. For
31 Arbeiderpartiet er det viktig å sikre at norsk bistand er tuftet på solidaritet, og at målet for
32 bistandspolitikken er å gjøre bistanden overflødig. Derfor bør Norge ta en lederrolle i arbeidet
33 med en internasjonal skattekonvensjon.

34 Der de store partnerne trekker seg fra satsing på likestilling, må Norge øke innsatsen. Vi skal
35 fortsatt være store på utviklingspolitikken. Det er jenter og kvinner som mister rettighetene sine
36 først i tider med krig og konflikt. Norge må støtte opp om organisasjoner som gjør livsviktig
37 arbeid for å styrke retten til å bestemme over egen kropp, spre kunnskap om prevensjon, trygg

abort og motarbeidelse av kjønnsbasert vold. Akershus Arbeiderparti mener at Norge skal prioritere seksuelle og reproduktive helser og rettigheter i utviklingspolitikken. Norge skal også fortsette å satse på utdanningsbistand.

Akershus Arbeiderparti vil:

- at Norge inntar en internasjonal lederrolle for å sørge for tilgang for humanitære aktører på Gaza.
- at UNRWA styrkes slik at palestinske flyktninger sikres grunnleggende tjenester.
- at Norge skal fortsette å ta en lederrolle internasjonalt i kampen for et fritt Palestina.
- at minimum én prosent av brutto nasjonalinntekt skal brukes på bistand.
- at Norge skal ta en lederrolle innenfor arbeidet med en internasjonal skattekonvensjon.
- at Norge skal øke satsingen på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, og utdanningsbistand.
- at Norge skal forby varer produsert på okkupert palestinsk jord, og næringsvirksomhet som bidrar til å opprettholde den ulovlige okkupasjonen.

Europa

Europa er i en skjebnetid. Russlands brutale angrepskrig mot Ukraina har kastet kontinentet vårt inn i den første stormaktskrigen siden 2. verdenskrig. De raske endringene vi har sett i amerikansk politikk gjør at Europa ikke lenger kan regne med det som har vært vår viktigste allierte. I øst vokser Kina frem som både en viktig partner på flere områder, men også en strategisk rival på andre. Det gjør verdien av samarbeid med de landene som står oss nærmest, enda viktigere.

EØS-avtalen har tjent Norge godt i alle år. Tilgangen på EUs indre marked er avgjørende for norsk næringsliv og for norske arbeidsplasser. Likevel har vi sett at det er et økende behov for samarbeid også på andre områder. Som klima, der Norge har inngått grønn allianse. Som forsvar, der Norge og EU har inngått et strategisk partnerskap. Det er viktig for norske interesser at vi fortsetter å utvikle samarbeid med EU, også utenfor EØS-avtalen. For å sikre vaksiner til Norge når den neste pandemien når oss. For å unngå å havne midt i skuddlinjen i en handelskrig, der 600 000 arbeidsplasser står på spill. For å sørge for at Europa har kontroll på egen teknologi, ikke gigantene i tech-gigantene i Silicon Valley og i Beijing.

De store oppgavene løser vi best sammen, også internasjonalt. I en tid der det stormer rundt oss, er det viktig å styrke samarbeidet med de som står oss nærmest.

Akershus Arbeiderparti vil:

- fortsette å styrke samarbeidet med EU på områder som faller utenfor EØS-avtalen.
- øke innsatsen for å redusere etterslepet av EØS-direktiver.
- gjøre alt vi kan for å sørge for at vi deltar i EUs helseunion, for å sikre vaksiner til Norges befolkning når den neste pandemien treffer.

- at Norge skal utvikle forsvarssamarbeidet med europeiske allierte innenfor rammen av Nato, som forblir vårt sikkerhetspolitiske ankerfeste.

Komiteens flertall (Daniel Evjebråten, Sverre Myrli, Elin L'Estrange, Cathrine Kjenner Forsland, Lars Henrik Rytter Øberg)

- Arbeiderpartiet vil ha et sterkt politisk samarbeid i Europa. Ved to tidligere folkeavstemninger har vi derfor anbefalt å si ja til norsk medlemskap. Samtidig er det rom for ulike syn i EU-spørsmålet. Dersom et medlemskapsspørsmål skulle bli aktuelt, skal det være gjenstand for ny landsmøtebehandling i Arbeiderpartiet med påfølgende folkeavstemning.

Komiteens mindretall (Marie Østensen, Milla Ødegaard, William Høie, Christopher Leiknes)

- Arbeiderpartiet vil støtte et norsk EU-medlemskap, med sikte på en folkeavstemning når det blir aktuelt.

B: Bedre å bo i Akershus

Kommuneøkonomi

Prisvekst, økonomisk ustabilitet og skattesvikt legger press på kommunenes økonomi. Fjoråret viste at kommunenes økonomi ikke sto i stil med de oppgavene som er pålagt. Skatteinngangen, pris og lønnsvekst spiste opp handlingsrommet i mange kommuner. Heldigvis kom regjeringen med ekstrabevilgninger tett opp til årsslutt.

Arbeiderpartiet skal sikre handlingsrom i kommunene. Flere kommuner i Akershus er vekstkommuner, og må håndtere store utgifter knyttet til nødvendige investeringer i årene som kommer. Rammetilskuddet og de frie midlene må kompensere for kostnadsøkninger, prisvekst og store svingninger i skatteinntektene.

Akershus Arbeiderparti vil:

- fortsette arbeidet for endringer i inntektssystemet for å styrke finansieringen av vekstkommuner
- kommune- og fylkesøkonomien må styrkes, for å gi kommunene reell mulighet til å sikre velferdstilbudet i en periode med sterk prisvekst og økonomisk ustabilitet
- utrede løsninger for finansiering av kommunalt vann og avløp der anleggene helt eller delvis er tiltenkt å fungere som reservervannforsyning for kommuner.
- jobbe for at staten skal bidra til finansiering av nye/oppgraderte renseanlegg der det pålegges fra statlig hold

Bedre hverdag for pendlerne

- sikre at kollektivtransporten forblir et miljøvennlig og økonomisk attraktivt alternativ for alle, ved å holde prisene nede og prioritere økt tilbud og frekvens
- prioritere å innhente vedlikeholdsetterslepet på jernbanen, for å løse de akutte problemene med framkommelighet i Osloområdet
- prioritere ekstra midler til økt frekvens og tilbud på buss så lenge framkommelighetsproblemene på vei inn og ut av Oslo vedvarer
- staten må fortsette å bidra til avlastende tiltak i perioden Ring 1 er stengt, for eksempel i form av tilskudd til ekstra busstilbud
- sikre at eksisterende infrastruktur for trikketilbud til Bekkestua (Blåtrikken) brukes så lenge som mulig for å avlaste kollektivtilbudet forøvrig
- gjennomføre teknisk utredning av muligheten til å reetablere et varig trikketilbud til Bekkestua
- prioritere å holde billettprisene lave, slik at flere kan velge kollektivtransport i hverdagen
- gjeninnføre full Reis-rabatt på enkeltbilletter

Hadeland inn i Akershus

- jobbe for å opprettholde tilbudet på Hadeland videregående skole for elever fra Jevnaker og Lunner inntil Gran kommune blir en del av Akershus
- sikre at Lunner og Jevnaker så fort som mulig blir en fullverdig del av Akershus også når det gjelder kollektivtilbudet. Dette innebærer at:
 - Hadeland får et reelt busstilbud i Ruter-regi
 - det må sikres et godt skoleskysstilbud for elever i Lunner og Jevnaker
 - arbeide for at det etableres kollektivruter langs øst-vest-aksen, slik at det er mulig å reise med buss mellom Hadeland og Gardermoregionen
 - endre takst- og sonesystemet i Ruter for at det skal bli enklere og billigere å reise i Akershus, inkludert på Hadeland

C: Arbeid og inkludering

Arbeid og velferd

Verden er i endring og de siste årene har stadig flere opplevd usikkerhet og dårligere økonomi. I møte med en mer autoritær verdensorden er løsningen sosialdemokratiske politikk og fortsatt arbeid for å sikre arbeidstakernes rettigheter. Arbeid til alle er fortsatt jobb nummer 1, og Arbeiderpartiet vil alltid være garantisten for gode arbeidsvilkår, der heltid er normalen. Det skal være mulig å lage sin egen arbeidsplass i Norge og regelverket må gi gründere, frilansere og sosiale entreprenører mulighet for forutsigbarhet og ordnede arbeidsforhold.

Derfor vil Akershus Arbeiderparti

- at varige ytelser fra det offentlige skal være på et nivå som gir trygghet og mulighet til et verdig liv.
- Sikre unge utføre tilgang til VTA (varig tilrettelagt arbeid) som skal gi støtte og tilrettelegging for arbeid i ordinært arbeidsliv, med mål om varig tilknytning til arbeidslivet.
- sikre at å motta ytelser ikke står i veien for eller svekker mulighetene for å kunne jobbe etter evne.
- være garantisten for full lønn under sykdom
- gjennomgå regelverket med mål om å stimulere flere aktører til å bli sosiale entreprenører, og for at allerede etablerte sosiale entreprenører skal få muligheten til å fortsette å vokse.
- bidra til at rettsvernet for arbeidere i digitale plattformselskaper styrkes ved at ordinære ansettelsesforhold skal være hovedregelen
- at musikere skal ha samme vilkår som dansere og skuespillere.
- utrede muligheten for et økt skattefradrag for husholdningstjenester.

Bolig

Alle skal kunne eie sitt eget hjem. Gjennom økt sosial boligbygging og styrking av Husbanken vil Akershus Arbeiderparti sørge for at flere får tilgang til boligmarkedet. Norge står overfor en betydelig økning i antall eldre de kommende tiårene. Samtidig er det stadig flere aleneboere. Derfor må vi sikre en aldersvennlig infrastruktur og legge til rette for at det bygges boliger tilpasset mennesker i ulike livssituasjoner. Det skal også være trygt å leie bolig, og leiemarkedet må være profesjonalisert, rettferdig og forutsigbart.

Derfor vil Akershus Arbeiderparti:

- styrke Husbanken og prioritere startlån med gode rammevilkår til unge og barnefamilier, og som et verktøy til å få folk fra å leie bolig til å eie bolig.
- bygge opp en sosial leieboligsektor gjennom å samarbeide med kommuner, næringsliv og ideelle om å satse på allmennboligprosjekter som bidrar til flere og rimeligere leieboliger
- øke bruk av fleksible boformer. Fremme konseptet «generasjonsboliger», der flere generasjoner kan bo i nærheten av hverandre og dele tjenester som barnepass eller omsorg for eldre. Utforske muligheten for midlertidige tilpasninger, som leie-avlastning i større boliger, for eldre som ønsker å redusere boflaten.
- investere langsiktig i lokalsamfunn gjennom å planlegge for lokal tilgang til helsetjenester, kollektivtransport og dagligvarebutikker i eldre bolignære områder. Sørge for at flere eldre kan delta aktivt i samfunnet gjennom tilrettelegging av kultur- og fritidstilbud.
- utrede tiltak for å hindre spekulasjon gjennom oppkjøp av mange enheter i nye boligprosjekter.

Familie

Akershus Arbeiderparti vil:

- øke barnetrygden.
- utrede ordninger for å redusere engangskostnader og unødvendig forbruk ved å få barn, etter modell av f.eks. Finland.
- at barn født i desember skal ha rett på barnehageplass på lik linje med andre barn i årskullet.
- fortsette å gjøre barnehage billigere og mer tilgjengelig, med et mål om gratis kjernetid og rullerende opptak.
- fortsette å gjøre SFO billigere, med et mål om gratis kjernetid for 1.-4.-trinn.
- gi alle barn et sunt, gratis skolemåltid hver dag

Internasjonal solidaritet

Norge har et ansvar for å hjelpe mennesker i nød. Vi skal drive en asylpolitikk tuftet på solidaritet, rettferdighet og verdighet. Arbeiderpartiet har alltid vært tydelige på at vi ikke skal forskjellsbehandle flyktninger, nettopp fordi det bryter med våre menneskerettslige forpliktelser. Antallet mennesker på flukt blir aldri mindre av en strengere asylpolitikk, hverken i verden, Europa eller Norge.

Derfor vil Akershus Arbeiderparti:

- si tydelig nei til å tillate asylbehandling hvor asylsøkere blir videresendt til asylmottak i tredjeland utenfor Europa for behandling av asylsøknad.
- at retten til familieliv og tilgang til familiegjennforening skal stå sterkt i familiegjennforeningspolitikken i Norge
- jobbe for mer fleksible løsninger i tilbakekallelsessaker, der barns beste skal tillegges avgjørende vekt, der usikkerhet om foreldres opphav ikke skal være utslagsgivende for behandling av barns saker.
- gjennomgå regelverket for tilbakekallelsessaker med mål om å finne en rimelig frist og vilkår for foreldelse

D: Klima og natur

Natur

En ansvarlig naturpolitikk må være en av våre viktigste politiske saker både fordi naturen er grunnlaget for liv og en avgjørende faktor i kampen mot klimaendringer.

I desember 2022 vedtok verden en historisk naturavtale for å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2030. Denne avtalen forplikter land til å beskytte 30 prosent av verdens land- og havområder, gjenopprette ødelagt natur og redusere miljøskadelig forurensning. Som

244 sosialdemokrater ønsker vi å styrke Norges innsats for å oppfylle disse målene, og sikre at
245 nasjonal politikk er i tråd med de internasjonale forpliktelsene.

246 Vi jobber for strenge miljøkrav, redusert nedbygging av naturområder, en sterkere satsing på
247 vern av artsmangfoldet, og rettferdige løsninger for berørte lokalsamfunn og næringer.

248 Akershus Arbeiderparti vil:

- 249 • at natur- og miljøhensyn skal tillegges stor vekt ved alle politiske avgjørelser.
- 250 • at all natur i Norge skal kartlegges.
- 251 • utarbeide klare nasjonale mål og retningslinjer for natur; inkludert for arealnøytralitet og
252 for bevaring av artsmangfold.
- 253 • utbygging av ny industri eller infrastruktur skal i hovedsak skje i allerede nedbygget natur
254 som ikke kan restaureres.
- 255 • verne nærskog og gammelskog.
- 256 • forby nedbygging av myr.
- 257 • forsterke regelverk rundt kantsoner.
- 258 • utrede avgift for naturnedbygging hvor inntektene settes av i et naturfond for restaurering
259 av forringede naturarealer.
- 260 • styrke havvernet, inkludert petroleumsfrie soner i sårbare områder og forbud mot
261 oppdrett, taretråling og bunntråling i verneområder.
- 262 • etablere en støtteordning for planvask av alle kommunale planer som er eldre enn fem
263 år og prioritere ordningen med årlig økning av tilførte midler over statsbudsjettet.
- 264 • at det skal etableres et obligatorisk båtregister.
- 265 • at Norge ikke skal drive med gruvedrift på havbunnen før det er tilstrekkelig
266 vitenskapelig kunnskap til å vurdere konsekvensene av virksomheten og man kan sikre
267 effektivt vern av det marine miljø mot skadelige virkninger i tråd med
268 Havrettskonvensjonen.

269

270 **Miljø**

271 Norge har i dag et enormt forbruk, som ikke vil være forenelig i overgangen til et mer fornybart
272 samfunn. Målet må være å ombruke, gjenvinne og ta vare på ressursene i alt som produseres i
273 en sirkulærøkonomi.

274 Den sirkulære økonomien innebærer at det lønner seg å reparere heller enn å kjøpe nytt, at det
275 stilles krav til holdbarhet på det som produseres og at avfallet brukes som nye ressurser heller
276 enn å bli sett på som en byrde. Det skal være lønnsomt for bedrifter og aktører å produsere
277 produkter som er laget for å være sirkulære.

278 **Akershus Arbeiderparti vil:**

- 279 • gjøre det billigere å reparere enn å kjøpe nytt, samt fjerne moms på reparasjoner og
280 utleie av klær, tur- og sportsutstyr, verktøy og elektronikk

- 281 • gi insentiver til oppstart av reparasjonsverksteder for forbruksvarer og bygge opp en hel
- 282 næring rundt reparasjon av varer
- 283 • gjøre det billigere å kjøpe brukte varer enn nye ved å fjerne momsen på salg av brukte
- 284 varer.
- 285 • endre norsk lovverk slik at staten selv setter strenge minimumsgrenser for holdbarhet på
- 286 ulike produktgrupper
- 287 • forby bruk av ikke-fornybare materialer i produkter der det ikke finnes en plan for
- 288 gjenbruk, materialgjenvinning eller forsvarlig lagring der ressursene ikke kan gjenbrukes.
- 289 • ha panteordninger på glass, metall, elektronikk og andre forbruksvarer med stort
- 290 miljømessig fotavtrykk.
- 291 • stille krav til åpenhet fra produsentene om innhold, arbeidsforhold og miljøkonsekvenser
- 292 knyttet til produksjonen.
- 293 • at det skal lages nasjonale regler og krav til klesmarkedet i Norge. Alle internasjonale
- 294 kleskjeder som ønsker å etablere seg i Norge må fylle disse kravene.

295 **Energi**

296 Arbeiderpartiet vil ha effektive strømtiltak til små og mellomstore bedrifter som blir hardt rammet
297 av høye strømpriser. Dette vil gi en forutsigbarhet for disse bedriftene, og vi unngår at bedrifter
298 går konkurs, og arbeidsplasser forsvinne

299 Akershus Arbeiderpartiet vil:

- 300 • presisere at målet med den norske strømforsyningen er en trygg og hensiktsmessig
- 301 kraftforsyning med moderate priser, for innbyggere, industri og næringsliv
- 302 • At det utredes hva som er den mest hensiktsmessige måten å skaffe tørrårssikring i
- 303 Norge
- 304 • legge til rette økt bruk av solceller på hustak.

305

306 **Klima**

307 **Komiteens flertall (alle unntatt Daniel Evejbråten) ønsker følgende tekst:**

308 Klimakrisen er vår tids største felles utfordring. Norge har forpliktet seg gjennom klimaloven til å
309 bli et lavutslippssamfunn innen 2050, både for å ta ansvar for egne utslippskutt og for å tilpasse
310 oss lavere etterspørsel etter fossil energi sammenlignet med utslippsfri energi. Dette innebærer
311 en utvikling der vi må omstille oss vekk fra fossil energi.

312 Akershus Arbeiderparti er mot å sette en sluttdato for olje- og gassindustrien. Vi mener derimot
313 at vi skal bruke våre fortrinn til å bygge ny industri på skuldrene av olje- og gassindustrien.
314 Norge er den største og viktigste leverandøren av energi til Europa. Vi skal også fremover spille
315 en sentral rolle for europeisk energisikkerhet. Olje- og gassindustrien skal fortsatt lete,
316 produsere og levere til Europa. Vi skal kun lete etter olje og gass i områder der det er
317 eksisterende infrastruktur. Fremover mener Akershus Arbeiderparti at det viktigste Norge kan

318 bidra med er å få ned etterspørselen etter fossile energikilder, samtidig som vi bidrar til
319 omstilling.

320 Akershus Arbeiderparti vil:

- 321 • at Norge skal omstille seg vekk fra fossil energi i tråd med våre nasjonale og
322 internasjonale forpliktelser.
- 323 • ha høyere CO2-avgifter.
- 324 • at det skal utarbeides en strategi gjennom trepartssamarbeidet for full omstilling av norsk
325 petroleumsvirksomhet til nullutslipp innen 2050

326 **Komiteens mindretall (Daniel Evjebråten) ønsker alternativ tekst til punkt om klima:**

327 Norge har forpliktet seg gjennom klimaloven til å bli et lavutslippssamfunn innen 2050, både for
328 å ta ansvar for egne utslippskutt og for å tilpasse oss lavere etterspørsel etter fossil energi
329 sammenlignet med utslippsfri energi. Dette innebærer en omstilling hvor klimagassutslipp i 56

330 praksis må elimineres. For Arbeiderpartiet er det ufravikelig at vi klarer denne omstillingen.
331 Klimakrisen truer både økosystemer og økonomisk stabilitet. Derfor trenger vi en
332 omstillingsprosess som er både rettferdig og bærekraftig, og som samtidig skaper nye, grønne
333 arbeidsplasser.

334 EU skal fram mot 2040 redusere sitt forbruk av fossile energikilder med omtrent 80 prosent,
335 sammenlignet med 2021. Det er en utvikling i verden Arbeiderpartiet skal følge opp. I fremtiden
336 vil de tryggeste arbeidsplassene være i industri med lavt klimagassutslipp. Regjeringens
337 kompetanseutvalg har pekt på at høy aktivitet i olje- og gassnæringen i dag fører til at
338 kompetent arbeidskraft ikke frigis til å fylle behovet for arbeidskraft i disse fornybarnæringene.
339 Norge har de beste forutsetningene for å bygge ny, klimavennlig industri, men det krever politisk
340 styring for å sikre at kompetanse og arbeidskraft, som begrensede ressurser, blir brukt riktig for
341 å få til dette.

342 Skanckeutvalgets NOU, "Omstilling til lavutslipp - Veivalg for klimapolitikken mot 2050", er
343 tydelig på at alle beslutninger og investeringer som gjøres nå må ses i sammenheng med at vi
344 skal kutte 90-95 % av norske utslipp innen 2050. Omstilling vekk fra petroleumsvirksomheten
345 innen 2050 er en sentral del av denne strategien.

346 Norsk petroleumsvirksomhet utgjør 25% av det norske klimaregnskapet. En ansvarlig omstilling
347 av denne virksomheten er avgjørende for å unngå en brå og kostbar omstilling senere. Skal
348 Norge nå målet om å være et lavutslippssamfunn, må det ikke bygges infrastruktur som binder
349 Norge til utslipp frem mot og forbi 2050. Aktiviteten i petroleumsvirksomheten må derfor
350 reduseres mot 2050.

351 Akershus Arbeiderparti mener:

- 352 • at det skal utarbeides en strategi gjennom trepartssamarbeidet for full omstilling av norsk
353 petroleumsvirksomhet til fornybar industri innen 2050

- at det ikke skal gis ytterligere tillatelser til leting, utvinning, eller anlegg og drift inntil en slik strategi er ferdigstilt
- at det må innføres en permanent stopp i letevirksomhet uten direkte tilknytning til eksisterende infrastruktur

E: Helse for alle

Vår felles helsetjeneste

Norge skal ha en helsetjeneste i verdensklasse. Når du blir syk eller opplever helseplager, er det viktigste at du får riktig hjelp til rett tid. Helsetjenesten skal være styrt og finansiert av fellesskapet. Pasienter og pårørende skal få hjelp når de trenger det fra vår felles helsetjeneste. Vi setter mennesket foran systemet og vil bygge én felles helsetjeneste med god kvalitet og korte ventetider.

Det vil være behov for nye yrkesgrupper i helsetjenestene samtidig som fagarbeiderne vil måtte få flere oppgaver og mer ansvar. Arbeidet med å utdanne, rekruttere og beholde fagfolk blir det viktigste i helsetjenestene i årene som kommer. I dag konkurrerer de offentlige og de private helsetjenestene om den samme arbeidskraften. Vår felles helsetjeneste skal være de ansattes førstevalg.

En sterk og tilgjengelig offentlig helsetjeneste med høy kvalitet er den beste måten å sikre hele befolkningen et godt og likeverdig helsetilbud på. Samarbeid med ideelle og private aktører kan supplere det offentlige gjennom forpliktende samarbeid og hensiktsmessig oppgavedeling, så lenge det er det offentlige som har ansvaret for finansiering og prioritering. Gjennom fritt sykehusvalg kan innbyggerne i Norge velge mellom ulike offentlige sykehus og private sykehus som har avtale med det offentlige. Akershus Arbeiderparti ønsker å videreføre denne rettigheten.

Vi skal fortsette innsatsen for heltidsstillinger, for helsefremmende arbeidstidsordninger, for en reduksjon av sykefravær og for livsløpstilpasninger. Fagfolkene skal ha gode, trygge og forutsigbare arbeidsforhold. I vår felles helsetjeneste skal fagfolkene ha et godt arbeidsmiljø og de skal trives på jobb.

Mennesker med rusmiddelproblemer dør i gjennomsnitt 15 år før den øvrige befolkningen. Stigmatisering og forutinntatte holdninger har i for lang tid stått i veien for riktig og viktig hjelp. Rusmiddelavhengighet er en sykdom, og skal møtes med tverrfaglig helsehjelp. Akershus Arbeiderparti ønsker en omlegging av de helse- og strafferettslige sidene av dagens ruspolitikk, der personer med rusproblemer skal møtes med helsehjelp fremfor straffereaksjoner. Politiets virkemidler i møte med mennesker som bruker ulovlige rusmidler, skal være forholdsmessige og i tråd med menneskerettighetene.

Behandling av rusavhengighet må inkludere ettervern med tilbud om aktivitet, arbeid, et verdig sted å bo og en oppfølging som gir lavere sannsynlighet for tilbakefall. Forebygging og skadereduserende tiltak må utvides og styrkes, og være en integrert del av arbeidet med rusmidler.

Vår ruspolitikk skal legges opp slik at alle som bruker ulovlige rusmidler har samme tilgang til offentlige helsetjenester og velferdstilbud som andre. Arbeiderpartiets mål er at færrest mulig begynner med rus, og at de som sliter med rus får den hjelpen de trenger for å leve gode verdige liv. Forebyggingsarbeidet må derfor være todelt; forebygging av bruk og skadeforebyggende overfor rusbrukere.

Akershus Arbeiderparti vil:

Vår felles helsetjeneste

- utdanne, rekruttere og beholde helsepersonell gjennom å sikre jobbmuligheter, styrke muligheten for etter- og videreutdanning og sørge for støtte og oppfølging av ansatte
- kraftig redusere bruken av vikarbyråer i helsetjenesten
- gi mer frihet, ansvar og faglig autonomi til fagfolkene, gjennom å fjerne tidstyver som unødvendige rapporteringskrav og avbyråkratisere arbeidshverdagen
- innføre en Norgesmodell for helse som sikrer arbeidstakernes rettigheter, utdanning av helsepersonell og en bærekraftig utvikling av tjenestene
- gjennomføre et fagarbeiderløft for hele helsetjenesten
- innføre ny teknologi som frigjør tid, slik at de ansatte får rom til å gi bedre pleie og omsorg
- ha stabile økonomiske rammer: Kommuner og helseforetak må ha forutsigbare budsjetter som dekker demografiske kostnader, gir rom for investeringer i moderne utstyr og teknologi, og gjør det mulig å konkurrere om arbeidskraften.
- at investering i helseberedskap må sees som en integrert del av Norges sikkerhets- og beredskapsstrategi, slik at vi står bedre rustet til å møte fremtidige kriser
- utvide ordningen med offentlig finansiert tannhelsetjeneste til nye grupper, og på sikt legge tannhelse inn under den offentlige helsetjenesten
- få fortgang i prosessen med å få plass ordninger slik at homofile kan gi blod, og legge til grunn Folkehelseinstituttet sin vurdering av karantenetiden på seks måneder siden siste nye sexpartner i et nytt regelverk for blodgivere
- styrke planverket for helsesektoren slik at den politiske styringen tydeliggjøres
- at det jobbes videre med å styrke kvinnehelse i tråd med regjeringens "Kvinnehelsestrategi"

Rus

- gjennomføre en målrettet innsats for forebygging av rusavhengighet og salg av rusmidler
- sikre et mangfold av behandlingstilbud i rusomsorgen som tar høyde for at rusavhengige kan være i svært ulike livssituasjoner og dermed trenge ulike typer behandling og forskjellige former for hjelp

- styrke og bygge ut det offentlige rusbehandlingstilbudet i kommunene og helseforetakene
- at det tilbys egne behandlingstilbud som tilpasses behovene til barn og unge med rusproblemer
- fjerne egenandelen for alle i tverrfaglig spesialisert rusbehandling
- fjerne egenandelen hos fastlege for rusmiddelavhengige
- innlemme rusmiddelanalyse i det offentlige helsevesenet, og sikre at tjenesten er tilgjengelig over hele landet
- at regjeringen skal legge frem en helhetlig rusreform der rusavhengige møtes med god helsehjelp, ikke straff.

Redaksjonskomiteens flertall: (William Høie, Daniel Evjebråten, Elin L'Estrange, Milla Skaug Ødegaard, Christopher Leiknes og Lars Henrik Rytter Øberg)

- at bruk og besittelse av narkotika fortsatt skal være ulovlig, men det skal ikke brukes strafferettslige reaksjoner mot personer som bruker eller besitter små mengder narkotika til eget bruk. I stedet skal disse møtes med pålegg om obligatorisk oppfølging eller helsehjelp. Salg og distribusjon av narkotika skal fortsatt straffes, og Akershus Arbeiderparti støtter ikke en legalisering av narkotika.

Redaksjonskomiteens mindretall (Sverre Myrli, Cathrine Kjenner Forsland og Marie Østensen)

- at bruk og besittelse av narkotika fortsatt skal være ulovlig. De som er avhengige av rusmidler skal normalt møtes med hjelp og behandling.

F: Sats på ungdommen

Skole

Sosialdemokratiet har ved siden av å gi alle arbeid hatt som sitt viktigste oppdrag å gi alle like muligheter i livet gjennom lik rett til utdanning. Over flere tiår har skolesystemet blitt utviklet mye til det bedre, men noe også til det verre. Nå skal vi utvikle fellesskolen videre og til det bedre. Vi skal skape en skole som ser hver enkelt elev og sørge for at alle uavhengig av bakgrunn, interesser og evner får være en del av et sterkt læringsfellesskap der alle møtes, lærer sammen og får muligheten til å lykkes. Arbeiderpartiets skolepolitikk og fellesskolens mål er først og fremst at alle elever skal ha muligheten til å lykkes.

De siste årenes erfaringer, spesielt med avlysning av eksamener under pandemien og utfordringene knyttet til lærerstreiker, understreker behovet for å revurdere vår vurderingspraksis. Vi ser en unik mulighet til å forbedre måten kunnskaper evalueres på i skolen. Det tradisjonelle eksamenssystemet møter ikke lenger dagens utdanningsbehov og reflekterer ikke nødvendigvis elevens reelle kompetanse. Det er på tide å innføre mer rettferdige og effektive vurderingsformer.

Selv om lav motivasjon og mestringsfølelse er et generelt problem, er det tydelige indikasjoner på at dette er overrepresentert blant elever med anlegg for praktiske fag. Dette er ikke overraskende, gitt at nesten hele skoledagen i grunnskolen er viet til teoretiske fag.

Arbeiderpartiet ønsker derfor en grunnskole som i større grad prioriterer praktiske fag, både i fagsammensetning, vurderingsformer og eksamensordninger. Arbeiderpartiet ønsker en grunnskole som prioriterer praktiske fag for å styrke elevenes motivasjon og kompetanse i yrkesrettede retninger.

Akershus Arbeiderparti vil:

- erstatte dagens trekkordning i ungdomsskolen og videregående med en ordning der du kan søke fag til skriftlig eksamen selv.
- fjerne ordningen der 20% av elevene i VG1 trekkes opp til eksamen.
- jobbe for mer praktiske oppgaver på muntlige og skriftlige eksamener på ungdomsskolen
- fjerne eksamen som en selvstendig karakter på ungdomsskolen og videregående, og endre til at det er gjennomsnittet av eksamens- og standpunkt karakteren i faget som står på vitnemålet.
- at bruk av tradisjonelle eksamener på videregående reduseres og erstattes med mer tilpassede vurderingsmetoder som bedre reflekterer elevens kunnskaper og ferdigheter.
- innføre et yrkesfagsrettet fellesfag i grunnskolen.
- innføre en ordning hvor yrkesfagselever får dekket førerkort som del av utdanningsløpet.
- ha flere praktiske fag og programfag i ungdomsskolen
- likestille timetall i sløyd og kunst/håndverk
- at det skal sikres at skolehverdagen til en førsteklasing skal bære preg av lekbasert læring, uteaktiviteter og fysisk bevegelse.
- at laget rundt eleven må styrkes med annen kompetanse i tillegg til god lærerdekning.
- finne modeller som sikrer at SFO finansieres gjennom et spleiselag mellom staten, kommunen og foreldrene
- mer av opplæringen på yrkesfag bør foregå som praksis i bedrift så fremt det er forsvarlig.
- at det skal være gratis skolemat både i grunnskolen og på videregående.
- at det jobbes for flere veier til fagbrev, delfag og praksisbrev for mennesker uten fullført grunnskole.
- sørge for at skolene får god kompetanse innenfor etisk bruk og vurdering av kunstlig intelligens
- sørge for at skolene har tilgang til gode verktøy innenfor kunstig intelligens til bruk i undervisningen

526 Unges økonomi

527 I dyrtid er det alltid sosialdemokratiets jobb å ivareta vanlige folks personlige økonomi etter
528 beste evne. Dyrtid rammer dem med minst aller hardest, og da er det vårt ansvar å sikre at
529 fellesskapet hjelper til. Sosialdemokratiet tror på universelle velferdsløsninger og tiltak som gjør
530 det lettere for unge å fullføre skolen, komme seg i jobb og gjør det lettere å velge grønt. Nå er
531 tiden inne for å vise at det er sosialdemokratiet som er best egnet for å ta vare på lommeboka til
532 folk flest. Å avlaste familiers økonomi handler ikke bare om å utvide velferden, men også om å
533 gjøre konkrete grep som løfter unges økonomi, og avlastar foreldres økonomiske bekymringer.

534

535

536 Akershus Arbeiderparti vil:

- 537 • øke frikortgrensa til 130 000 kr
- 538 • at unge under 20 år skal ha tilgang på ett gratis kultur- eller idrettstilbud samme hvor
539 man bor i Norge.
- 540 • øke stipendene på videregående skole
- 541 • utrede en ordning for at studenter i Norge skal ha tilgang på gratis pensum-materiell.
- 542 • innføre et nasjonalt ungdomskort på kollektivtransport på 250kr
- 543 • øke minstesatsen for de på arbeidsavklaringspenger under 25 år
- 544 • innføre aktivitetsgaranti (jobb eller utdanning) for alle under 30 år

545

546 Ungdomskriminalitet

547 I løpet av 2023 økte ungdomskriminaliteten med 28 prosent fra forrige år. Skal vi bekjempe
548 ungdomskriminalitet, må vi forstå driverne av den.
549 Felles for ungdommene som begår kriminelle handlinger er at de har vært i kontakt med
550 barnevernet i løpet av oppveksten, deres foreldre har i snitt lavere utdanningsnivå, inntekt og
551 mottar oftere trygdeytelser.

552

553 Et overveldende flertall av barn og unge som begår kriminalitet har vokst opp med
554 levekårsutfordringer. De kommer oftere fra hjem med rus, vold, ustabile boforhold og
555 fraværende foresatte. Samtidig har de oftere psykiske problemer de ikke har fått hjelp med, og
556 mislykkes i en skole som ikke følger dem opp. Det anslås å være omkring 200 barn i Norge som
557 er i aktiv kriminalitet og står for mye av økningen.

558

559 I et samfunn bygget på sosialdemokratiske verdier løser vi våre utfordringer i fellesskap. Vi vil
560 alltid møte utenforskap med hjelp før straff. Noen barn og ungdommer begår likevel så alvorlige
561 kriminelle handlinger at samfunnet må reagere. Da må reaksjonen komme raskt, og skape
562 endring hos den enkelte. Det krever et samarbeid mellom et fellesskap som skal stille opp, og
563 ungdom som tar ansvar for egne handlinger.

564

565 Akershus Arbeiderparti vil:

- 566 • at boliger som tilbys barnefamilier med behov for økonomisk stønad spres, for å hindre
- 567 at barn og unge fra belastet sosioøkonomisk bakgrunn samles i små områder
- 568 • styrke samordning av det forebyggende arbeidet mellom politi, kommune, frivillighet og
- 569 andre partnere.
- 570 • sikre et lavterskel psykisk helsetilbud for alle ungdommer.
- 571 • styrke oppfølgingstjenesten, og utvide målgruppen til ungdom mellom 16 og 24 år i hele
- 572 landet.
- 573 • styrke og opprette flere lokale ungdomssentre.
- 574 • utvide satsingen på nærpolti i kommuner der det trengs, og styrke rammen til
- 575 politidistriktene i sentrale strøk.
- 576 • styrke Konfliktrådet og i større grad benytte dets virkemidler overfor unge lovbyggere
- 577 under 15 år.
- 578 • utvide bruken av fotlenke for straffedømte mellom 15 og 18 år.
- 579 • beholde en kriminell lavalder på 15 år. Barn under 15 år skal ikke møtes med
- 580 strafferettslige reaksjoner.
- 581 • styrke bemanningen i Kriminalomsorgen, og opprette ungdomsteam i alle store fengsler.
- 582 • etablere egne fengsler for unge innsatte mellom 18 og 24, som målretter seg mot
- 583 førstegangssøne og innsatte overført fra ungdomsenhetene.

584

585

586 Inkludering

- 587 • sikre fysiske gamingfellesskap der unge med interesse for gaming og e-sport kan møtes
- 588 fysisk, få låne utstyr av høy kvalitet og oppleve tilrettelegging fra det offentlige.
- 589 • styrke tilbud som utekontakten og at kommunene settes i stand til å ha tett oppfølging av
- 590 ungdomsmiljøene.
- 591 • arbeide for å øke antallet menn i helse, særlig psykisk helse.
- 592 • gjennomføre tiltak for å rekruttere flere mannlige helsesykepleiere.
- 593 • arbeide for flere fysiske møtesteder der barn og unge kan få bruke praktiske ferdigheter
- 594 også i fritiden.

595

596

597

598

599 **Forslag fremmet i møtet**

600

601 **Forslag 101**

602 Endringforslag til forslag 1: De med minst må få bedre råd

603 Fra Henrik Drivenes, Nordre Follo

604

605 Endring: Nytt kulepunkt

606

- 607
 - *Det nye slitertillegget i folketrygden må innrettes slik at også lavtlønte som ikke får AFP*
- 608 *får mulighet til å ta det ut når de blir 62 år.*

609

610 Begrunnelse:

611 I fjor sørget Arbeiderpartiet for et pensjonsforlik på Stortinget som vil gjøre pensjonssystemet

612 mer rettferdig. Uføre og minstepensjonister vil få en mer anstendig pensjon. Og ikke minst skal

613 det nå innføres et slitertillegg i Folketrygden som gjør at de som trenger å gå av tidlig får

614 mulighet til det. Det er veldig bra.

615

616 Men vi må passe på at det slitertillegget lages slik at lavtlønte slitere faktisk får mulighet til å få

617 det. For i dag må du også kvalifisere til AFP for å kunne få slitertillegget i privat sektor. Skulle

618 det bli regelen også i Folketrygdens slitertillegg ville en god del lavtlønte slitere falle ut. Kravet

619 for å få slitertillegg uten AFP ville være at du må ha tjent 675 000 kroner hvert år i 40 år. Det

620 sier seg selv at det er det ingen slitere som har. Det kan ikke være slik at hvis du ikke får AFP så

621 mister du også mulighet til slitertillegg. Det blir dobbel straff.

622

623 Et nytt slitertillegg for lavlønnede er et viktig skritt mot et mer rettferdig og inkluderende

624 arbeidsliv. Lavlønnede arbeidstakere utfører ofte de mest krevende og slitsomme jobbene i

625 samfunnet vårt. De bidrar daglig til å holde hjulene i gang, men får sjelden den anerkjennelsen

626 og støtten de fortjener.

627

628 Ved å inkludere lavlønnede i slitertillegget, sikrer vi at de som har de tøffeste arbeidsforholdene

629 også får muligheten til en verdig pensjonisttilværelse. Dette vil ikke bare forbedre deres

630 livskvalitet, men også sende et sterkt signal om at vi i Arbeiderpartiet verdsetter alle

631 arbeidstakere, uavhengig av lønnsnivå.

632

633

634 **Forslag 102**

635 Forslagstiller: Cathrine Kjenner Forsland, Nesodden

636 Akershus Arbeiderparti sender et klart budskap til myndighetene.

637 Akershus Ap ber regjeringen innføre et obligatorisk båtregister.

638 **Forslag 103**

639 Endringsforslag, uttalelse 18 fra Nesodden og 73 fra AUF:

640 Forslagstiller: Runa Fiske, Lillestrøm

641 Akershus Arbeiderparti vil:

- 642 • fjerne skolepenger på offentlig høyere yrkesfaglig utdanning
- 643 • fjerne skolepenger for internasjonale studenter

644

645 **Forslag 104**

646 **Endringsforslag til forslag 9: Kampen mot “kjøp og kast”**

647 Forslagstiller: Hans Rune Skarsbø, Rælingen Ap

648

649 **Akershus Arbeiderparti vil:**

- 650 • ~~Gjøre~~ **Skape incentiver for forbruker til det billigere** å reparere fremfor å kjøpe nytt. **Ett slik**
651 **incentiv kan f.eks. være ett skattefradrag på bruktkjøp.**
652 **I dagens elektroniske samfunn kan dette gjøres på forskjellige måter, via app, direkte på kjøp**
653 **registrert i kassaapparat etc.**

654 Videre fjerne moms på reparasjoner og utleie av klær, tur- og sportsutstyr, verktøy og
655 elektronikk.

- 656 • Gi incentiver til oppstart av reparasjonsverksteder for forbruksvarer og bygge opp en hel
657 næring rundt reparasjon av varer.

- 658 • Gjøre det billigere å kjøpe brukte varer enn nye ved å ~~fjerne momsen på salg~~ **gi skattefradrag**
659 **på kjøp** av brukte varer.

- 660 • Endre norsk lovverk slik at staten selv setter strenge minimumsgrenser for holdbarhet på ulike
661 produktgrupper

- 662 • Forby bruk av «**ikke kritisk**» ikke-fornybare materialer i produkter der det ikke finnes en plan for
663 gjenbruk, materialgjenvinning eller forsvarlig lagring der ressursene ikke kan gjenbrukes.

- 664 • Ha panteordninger på glass, metall, elektronikk og andre forbruksvarer med stort miljømessig
665 fotavtrykk.

666 • Stille krav til åpenhet fra produsentene om innhold, arbeidsforhold og miljøkonsekvenser
667 knyttet til produksjonen.

668 • At det skal lages nasjonale regler og krav til klesmarkedet i Norge. Alle internasjonale
669 kleskjeder som ønsker å etablere seg i Norge må fylle disse kravene.

670

671 **Forslag 105**

672 **Endringsforslag til forslag 3: En boligpolitikk for alle**

673 Forslagstiller: Hans Rune Skarsbø, Rælingen Ap

674 Arbeiderpartiet mener det er grunnleggende urettferdig at det kun er de mest velstående av oss
675 som kan klare å komme seg inn på boligmarkedet som ung, og vil at det skal bli lettere å
676 komme inn på boligmarkedet ~~for alle~~, uavhengig av inntekten din eller av inntekten til foreldrene
677 dine.

678 Vi må finne sosialdemokratiske løsninger for boligmarkedet som gjør det enklere for de som har
679 minst å komme inn på boligmarkedet. For at alle skal ha en reell mulighet for å komme seg inn
680 på boligmarkedet krever det en boligpolitikk som svekker muligheten for å gjøre bolig til et
681 investeringsobjekt.

682 Alle skal ~~kunne~~ **få muligheten til å** eie sitt eget hjem, men det må også være trygt og rimelig å
683 leie. 1 million nordmenn er i dag leietakere, da må leietakers rettigheter bli ivaretatt, og sikre at
684 vi har et profesjonalisert, rettferdig og forutsigbart leiemarked.

685 **En tredje boligsektor**

686 Akershus Arbeiderparti vil:

687 Bygge opp en sosial leieboligsektor gjennom å samarbeide med kommuner, næringsliv

688 og ideelle om å satse på allmennboligprosjekter som bidrar til flere og rimeligere leieboliger
689 Leietakeres rettigheter må styrkes

690 Akershus Arbeiderparti vil:

691 • Innføre en ny husleielov med styrket oppsigelsesvern og bedre beskyttelse mot ulovlige leie-
692 økninger.

693 • Opprette et uavhengig organ som kan gi utleier pålegg om å sikre at boligen oppfyller lovens
694 krav

695 • Innføre et utleieregister

696 **En rettferdig skattepolitikk**

697 Akershus Arbeiderparti vil:

698 • Innføre skatt på sekundærbolig.

- 699 • Fjerne skattefritak ved salg av fritidsbolig
- 700 • ~~Fjerne alle skattefritak for leieinntekter i boliger der eier selv ikke bor~~
- 701 • Fjerne verdsettelsesrabatten på investeringsboliger
- 702 • ~~Fase inn boliggevinstbeskatning ved alle boligsalg, og i første omgang skattlegge gevinst~~
- 703 ~~som overstiger 10 % årlig verdøkning~~
- 704 • Fase ut verdsettelsesrabatten på fritidseiendom
- 705

706 Forslag 106

707 Endringsforslag til forslag 6: Krav for at ting skal gå på skinner!

708 Forslagstiller: Hans Rune Skarsbø, Rælingen Ap

709 Norge er et stort langstrakt land med fjell og fjorder. Og selv om det er et vanskelig land med
 710 «noen» utfordringer å bygge tog infrastruktur i, så har vi allerede eksisterende toglinjer, derfor er
 711 det også viktig at de toglinjene ~~togene~~ går etter den rutetabellen som er lagt. vi faktisk har går
 712 når de skal.

713 Det har nesten ikke gått en måned uten problemer med togene i Norge så lenge jeg kan huske.
 714 Derfor må staten Norge vi stille strengere krav, og ha bedre kommunikasjon med tog
 715 selskapene dagens togselskap og Bane Nor. Det er mange mennesker som er avhengig av at
 716 togene går i rute, vi i AP i Akershus blant dem når vi skal ha møte i Oslo. Men også alt i fra
 717 byggearbeidere til stortingsrepresentanter bruker tog for å komme seg på jobb elever/studenter,
 718 arbeidstakere, de som skal på ferie eller på møter etc. Derfor er det verdt å ha god
 719 kommunikasjon og gi midler som trengs for å sikre et mer velfungerende tog-nettverk.
 720 Regjeringen har satt av 2.9 milliarder kroner til å "ta vare på" og "fikse" jernbane i Norge. Og
 721 med god kommunikasjon med jernbanen kan disse midlene bli godt brukt og rutene
 722 opprettholdes til en standard folket kan si seg fornøyd med. (da helst at det alltid går i rute.)
 723

724 Akershus arbeiderparti vil:

725 • At Staten og Transport- og Kommunikasjonskomiteen skal ha bedre kommunikasjon med
 726 jernbanen om bruk av midler og sikker utvikling.

727 • Omstrukturere selskapene, i dag er eier og ansvarlig for vedlikehold, utøver av vedlikehold,
 728 salg av billetter, utøver av renhold etc. strukturert i forskjellige selskaper.

729 • Vi ser verdien av å gå tilbake til «gammel modell»:
 730 En eier av selskapet som har ansvar for rullende materiell og vedlikehold av dette, og ett
 731 underselskap som har ansvaret for linje. (Ref NSB og Jernbaneverket)

732 • Stille krav til jernbanen selskapet at sikkerhet og andre viktige ting fungerer som de skal og blir
 733 vedlikeholdt slik at vi får færre problemer.

734 • Se på mulighetene for å effektivisere tog-transporten så ting går mer på skinner.

735

736 **Forslag 107**

737 Forslagstiller Anne Kristine Hagen, Nesodden

738 I programutkastet vårt står det at vi vil bedre tilstanden for Oslofjorden, blant annet ved å stanse
739 næringstilførsler fra avløp gjennom nitrogenrensing.

740 Vi oppfordrer årsmøtet til å vedta en sterkere, mer konkret og forpliktende formulering, ved å
741 foreslå følgende programendring: Legge til nytt kulepunkt etter L3265 – At kommunene skal
742 tilbys rentefrie lån for etablering av nye / oppgraderte renseanlegg og at deler av investeringene
743 skal refunderes av staten.

744

745 **Forslag 108**

746 Forslagstiller: Anne Grethe Tømte, Nes

747 Vi ber Akershus Arbeiderparti jobbe for å innføre bestillingstransport i samarbeid med de
748 kommunene som har lite eller ingen kollektivtransport.

749

750 **Forslag 109**

751 Arbeiderpartiet skal utarbeide valgkampmateriell på flere språk

752 Forslagstiller: Lena Frantzen, Eidsvoll

753 **Bakgrunn og begrunnelse**

754 Eidsvoll Arbeiderparti foreslår at Arbeiderpartiet sentralt utvikler valgkampmateriell på flere
755 språk for å sikre en mer inkluderende og demokratisk valgkamp. Norge er et flerkulturelt
756 samfunn med en stadig voksende andel av befolkningen som har et annet morsmål enn norsk.
757 For at Arbeiderpartiet skal nå ut til alle velgergrupper og styrke deltakelsen i demokratiet, er det
758 viktig at informasjon om partiets politikk og verdier er tilgjengelig på språk som mange av våre
759 innbyggere forstår.

760 Ved å oversette sentrale deler av valgkampmateriellet, som brosjyrer, nettsideinnhold og
761 videoer, til blant annet engelsk, arabisk, urdu, somali og polsk, kan vi:

762 · Senke terskelen for at flere deltar i valg og forstår Arbeiderpartiets politikk.

763 · Skape et mer inkluderende samfunn der alle føler seg sett og hørt.

764 · Styrke Arbeiderpartiets posisjon blant innvandrerbefolkningen og nytilkomne
765 velgere.

766 · Bekjempe desinformasjon ved å sikre at politiske budskap kommuniseres presist til
767 ulike språkgrupper.

768 Eidsvoll Arbeiderparti mener at dette tiltaket vil bidra til økt valgdeltakelse og engasjement blant
769 minoritetsgrupper, og at Arbeiderpartiet som folkeparti har et ansvar for å kommunisere med
770 alle deler av befolkningen.

771 **Forslag til vedtak**

772 Arbeiderpartiets sentrale organer bes om å utvikle og tilgjengeliggjøre valgkampmateriell på
773 flere språk i kommende valgkamper.

774

775 **Forslag 110**

776 **Endringsforslag forslag 44**

777 Forslagstiller Eirik Havenstrøm, Nordre Follo

778 Erstatte ordet "fornybar" til "utslippsfri" på kulepunkt 1.

779 Begrunnelse

780 Selv om Ap er skeptisk til bygging av kjernekraftverk, bør vi heie på at mange land i Europa
781 ønsker det. Dette vil sørge for forsyningssikkerhet og mer stabile priser både der og her, som
782 igjen bidrar til stabilitet for europeisk industri og forsyningssikkerhet.

783

784 **Forslag 111**

785 Forslag fra Lasse Efskind, Asker

786 Militærbudsjettet økes ikke, den foreslåtte økningen overføres til u-hjelp

787

788

789

790

791

792

793